

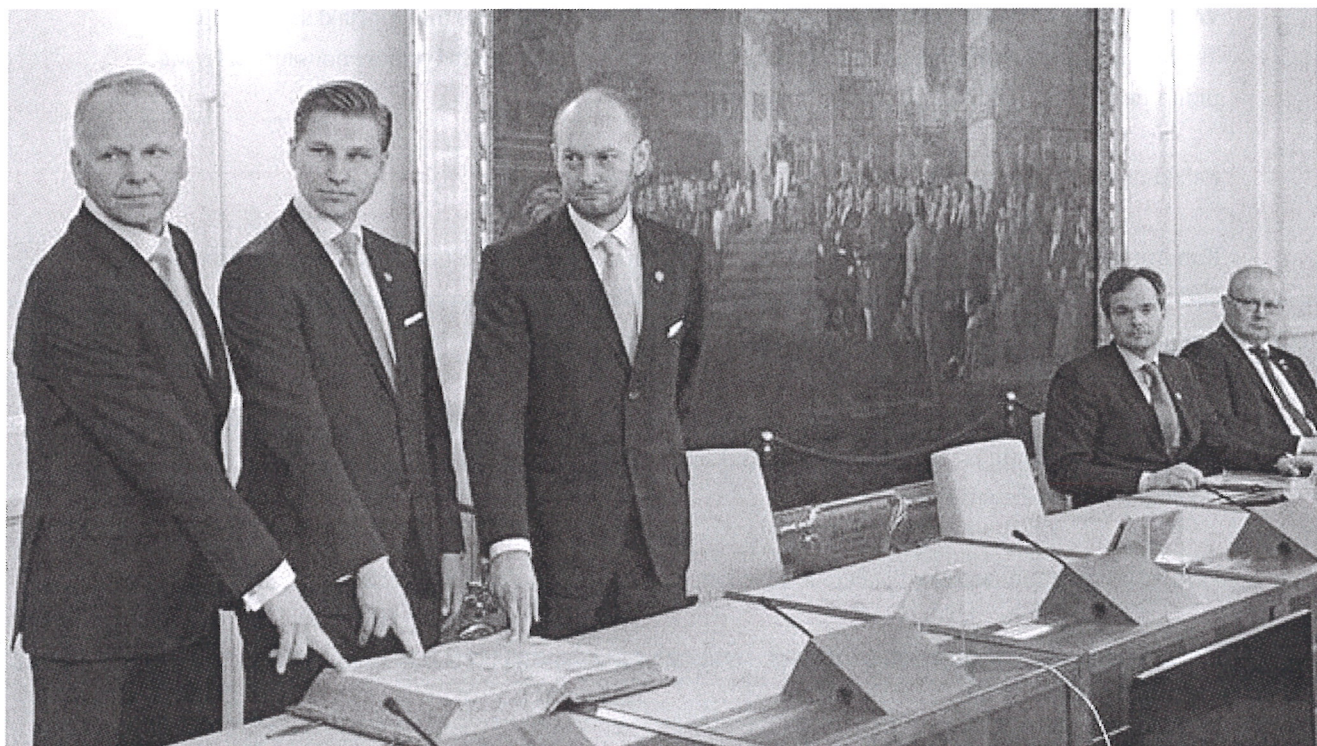
Helsingin Sanomat

Jouni
Jouni Luukkainen
Sanoma-tilin

Politiikka

Uudet ministerit kiersivät lakia vannoessaan tuomarinvalan – Apulaisoikeuskansleri: Ei vaikuta ministerien toimivaltaan

Apulaisoikeuskansleri totesi, että ministereiden olisi pitänyt noudattaa tuomioistuinlakia ja vannoa tuomarinvakuutus valan sijaan. Hän ei kuitenkaan pitänyt tapahtunutta suoraan lainvastaisena.

Ministerit Jari Leppä, Antti Häkkänen ja Sampo Terho vannoivat virka- ja tuomarinvalansa toukokuussa. (KUVA: MARTTI KAINULAINEN / LEHTIKUVA)

Julkaisu: 25.7.2017 21:13 (verkossa)

Olli Pohjanpalo HS

TOUKOKUUSSA ministereiksi nimitetyt **Antti Häkkänen** (kok), **Jari Leppä** (kesk) ja **Sampo Terho** (uv) sekä heinäkuussa ministeriksi nimitetty **Annika Saarikko** (kesk) eivät noudattaneet tuomioistuinlakia vannoessaan tuomarinvalan.

Tuomioistuinlaki muuttui tämän vuoden alusta niin, että uskonnollista tuomarinvalaa ei enää ole mahdollista antaa, vaan ainoastaan tuomarinvakuutus.

Oikeuskanslerille on saapunut erheestä kanteluita.

Apulaisoikeuskansleri **Kimmo Hakonen** totesi vastauksessaan kanteluihin, että ministereiden olisi

pitänyt noudattaa tuomioistuinlakia. Hän ei kuitenkaan pitänyt tapahtunutta suoraan lainvastaisena, koska tuomarinvalan ja -vakuutuksen antamisesta on ristiriitaisia säännöksiä.

Hakosen mukaan ministerit voivat jatkaa tehtävissään eikä heidän tarvitse perua valaa ja vaihtaa sitä vakuutukseen.

UUDET ministerit joutuvat vannomaan ministerinvalan tai -vakuutuksen sekä tuomarinvakuutuksen. Valalla tarkoitetaan uskonnollista valaa, joka vannotaan vetoamalla käsi Raamatulla Jumalaan. Vakuutus annetaan vetoamalla kunniaan ja omaantuntoon.

Tuomioistuinlaista poistettiin uskonnollinen tuomarinvala, koska tuomarin tehtävä on maallinen.

Valtioneuvoston kanslia perustelee tuomioistuinlain vastaista menettelyä sillä, että vuodelta 1988 oleva vala-asetus on edelleen voimassa ja antaa mahdollisuuden molempiin kaavoihin.

VALTIOSIHTTEERI Paula Lehtomäki valtioneuvoston kansliasta ei informoinut Häkkästä, Leppää ja Terhoa siitä, että laki kieltää tuomarinvalan. ”Muistini mukaan se ei siinä kohtaa noussut esille. Me pidimme asetusta validina”, Lehtomäki muistelee.

Kaikki uudet ministerit halusivat valita uskonnollisen tuomarinvalan.

Kun Annika Saarikko vannoi tuomarinvalansa heinäkuussa, kantelu oli tiedossa. Silloin Lehtomäki kertoi käynnissä olevasta prosessista ja säädösten ristiriidasta. Saarikko halusi silti uskonnollisen tuomarinvalan.

Molemmissa tapauksissa valtioneuvoston istuntoon osallistui lainvalvoja, ensin apulaisoikeuskansleri **Risto Hiekkataipale** ja jälkimmäisessä tapauksessa apulaisoikeuskansleri Hakonen. Heillä ei ollut huomauttamista menettelyyn.

PERUSTUSLAIN mukaan asetusta ei saa soveltaa, jos se on ristiriidassa lain kanssa.

Tuomioistuinlakia säädettäessä oli tiedossa, että vala-asetus sisältää sen kanssa ristiriidassa olevia säännöksiä.

Tuomioistuinlain perusteluja Hakonen kuitenkin tulkitsee niin, että vala-asetusta on ollut tarkoitus soveltaa niin kauan kuin se on voimassa. Hänen mukaansa uusien ministerien menettely ei siten ollut lainvastaista, mutta ei myöskään suotavaa.

Hän esittää, että valtioneuvoston kanslia selvittäisi yhteistyössä oikeusministeriön ja valtiovarainministeriön kanssa, miten säännöksiä tulisi muuttaa tuomarinvalan ja -vakuutuksen osalta.

Lehtomäki sanoo, että valtioneuvoston kansliassa on alettu jo miettiä säännösten selkeyttämistä, kuitenkin niin, että ”tilaisuuden juhluvuudesta ja perinteestä pidetään kiinni”.

Seuraa uutisia tästä aiheesta

Valtioneuvosto

Seuraa